

Obsah

Události v EU:	No-Deal scénář brexitu je čím dál pravděpodobnější	strana 2
Brusel Inside:	Eurozóna nelení a my se jí (dál) vzdalujeme	strana 5
Drobnohled:	Rámec pro správu rozpočtového nástroje pro konvergenci a konkurenceschopnost	strana 6
Hlavní téma:	Jarní ekonomický balíček Evropské komise	strana 7
EU Seriál:	Jak plníme stanovené cíle a jak probíhají přípravy období 2021-2027?	strana 11

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny
+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

Petr Zahradník

+420 956 765 213, pzahradnik@csas.cz

EU OFFICE / KNOWLEDGE CENTRE

Tomáš Kozelský

+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Tereza Hrtúsová

+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz

Radek Novák

+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

Česká spořitelna, a.s.

Budějovická 1518/13b

140 00 Praha 4

EU_office@csas.cz

<http://www.csas.cz/eu>

Sledujte nás na Twitteru:

ReSearch
Česká spořitelna

@Research_sporka

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou

Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

Evropská
komise

EURACTIV.cz

Milí čtenáři,

doba prázdnin a dovolených bývá většinou klasická „okurková sezóna“, kdy činnost v evropských institucích jede jen na volnoběh. Tentokrát se však události a změny dějí dokonce i na nejvyšších místech. Evropská komise má nového šéfa - respektive šéfku – Ursulu von der Leyenovou, která se tak stala první ženou v čele Komise. Její zvolení bylo také nejtěsnější ze všech hlasování o lídra Evropské komise. Svého mandátu se ujme na podzim a vystřídá tak stávajícího předsedu Jean-Claude Junckera.

Dalším „nováčkem“ ve vedoucí pozici, tentokrát v čele britské vlády, se stal Boris Johnson, který tak vyplní prázdné místo po Therese Mayové, která měla dovést Británii k odchodu z Evropské unie. Tohoto úkolu se chce Johnson ujmout poměrně nekompromisně a brexit učinit. Při svém prvním vystoupení ve funkci to dal velmi zřetelně najevo ve svém projevu, kde mimo jiné zaznělo „no ifs, no buts“ – tedy žádné jestli, žádné ale.

Boris Johnson chce dodržet termín odchodu Spojeného království z EU 31. října a tím pádem hrozí tvrdý brexit – tedy odchod bez dohody, neboť Komise nechce ustoupit v případě jednání o nové dohodě. A není se také čemu divit, ta předchozí byla připravována společně s Británií bezmála dva roky a její text už je dojednan. Velkým problémem tak stále zůstává tzv. irská pojistka, tedy jakýsi mechanismus zachování volného režimu na společné hranici Irska a Severního Irska.

Další změna v čele předsednictví se udála mezi Rumunskem, kterému skončilo předsednictví Evropské unie ke konci června, a Finskem, které přebírá na dalšího půl roku otěže. Finsko se chce zaměřit na čtyři základní priority a to posílení společných hodnot a právního státu, posílení postavení EU jako globálního lídra v boji proti změně klimatu, a komplexní ochranu bezpečnosti občanů.

Ekonomika Evropské unie šlape a dobrá zpráva je, že i odhad na další rok od Evropské komise z letní ekonomické prognózy zůstává pozitivní. Ta ještě lepší, že Komise zpřesnila (čti - mírně zvýšila) odhad ekonomického růstu Česka pro letošní rok na 2,6 %. Svůj nemalý podíl na tom má stále silná domácí spotřeba. Více k publikovaným výsledkům letní ekonomické prognózy od Evropské komise najdete na straně 3.

Hlavní téma jsme věnovali Jarnímu balíčku evropského semestru, které pro vás zpracoval kolega Petr Zahradník. Evropská komise v něm představila letošní doporučení v oblasti hospodářské politiky pro členské státy Evropské unie. Evropská ekonomika sice už sedmým rokem roste, rozdíly v členských státech však stále zůstávají poměrně vysoké. U některých států EU je nynější růst poměrně křehký a na některé je potřeba hledět přísnější optikou a se zdviženým prstem.

Evropská komise představila i doporučení pro Českou republiku, kde by se Česko mělo zaměřit na některé oblasti, ať už je to tradičně zmiňované stárnutí populace nebo i stav dopravní infrastruktury, o čemž se teď v době prázdnin a dovolených můžeme bohužel přesvědčovat prakticky dennodenně. Zajímavé je, že stačí vyjet například z Mikulova a najet na rakouské dálnice a situace je diametrálně odlišná. Více k jednotlivým doporučením Evropské komise si můžete přečíst v hlavním tématu na stranách 7 až 10.

Vážený čtenáři, pokud se ještě chystáte na dovolenou, přeji šťastnou cestu a poklidný návrat.

Tomáš Kozelský

Události v EU

No-Deal scénář brexitu je čím dál pravděpodobnější. Boris Johnson dal jasně najevo, že jeho vláda je odhodlána dodržet termín vystoupení z EU 31. října. - Novou předsedkyní Evropské komise je Ursula von der Leyen. Úřadu se chopí na podzim. - Evropské unii od července předsedá Finsko. - Letní prognóza Komise: Ekonomika EU i ČR letos poroste.

BREXIT

No-Deal scénář brexitu je čím dál pravděpodobnější

Nová britská vláda se připravuje na brexit bez dohody. Listu The Sunday Times to 28. července řekl šéf úřadu vlády Michael Gove, který je zodpovědný za plánování brexitu bez dohody. Podle Govea Londýn „pracuje s předpokladem, že Evropská unie s Británií novou dohodu neuzavře“.

Ministr financí Sajid Javid řekl, že **vláda plánuje investovat asi miliardu liber do přípravy říjnového odchodu Británie z EU**, ať už s dohodou či bez dohody.

Vysoké mimořádné výdaje mají připadnout mimo jiné na jednu z největších veřejných informačních kampaní, jejímž cílem je zajistit, aby jednotlivci i firmy byli na vystoupení Británie z EU bez dohody přichystáni.

Finance by měly jít i na 500 nových příslušníků pohraniční stráže a případné vybudování nové infrastruktury kolem přístavů.

Javidův předchůdce v úřadu Philip Hammond čelil kritice stoupenců brexitu, že na přípravu země na odchod z EU bez dohody nevyvaloval dostatek peněz, uvedla agentura Reuters.

Podle listu The Guardian se Hammond sešel na soukromé schůzce s labouristickým stínovým ministrem pro brexit Keirem Starmerem, aby společně vypracovali plán, jak Johnsonovy plány na odchod Británie z EU bez dohody zhatit.

Boris Johnson dal již ve svém prvním projevu po nástupu do funkce jasně najevo, že jeho vláda je odhodlána dodržet termín vystoupení Británie z EU 31. října. S EU by chtěl Johnson vyjednat novou dohodu, která by byla pro Británii lepší než ta, již dojednala jeho předchůdkyně Theresa Mayová. Při své návštěvě Skotska prohlásil, že původní dohoda je „mrtvá“.

Předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker ale znovu zdůraznil, že EU o žádné nové dohodě jednat nebude. V takovém případě je prý Johnson připraven vyvést zemi z EU bez dohody.

Nový britský ministr zahraničí Dominic Raab (bývalý ministr pro brexit) prohlásil, že **Evropská unie bude muset změnit svůj tvrdohlavý postoj, pokud se chce vyhnout brexitu bez dohody.**

Šéf britské diplomacie rovněž zopakoval, že vláda premiéra Johnsona si přeje uzavřít s Bruslem dohodu, musí být ale připravena i na to, že Spojené království odejde z EU 31. října bez ní.

<https://euractiv.cz/section/brexit/news/britska-vlada-se-pripravuje-na-brexitu-bez-dohody-prumyslu-by-vsak-vyrazne-uskodil/>

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-exiting-the-european-union>

POLITIKA

Novou předsedkyní Evropské komise je Ursula von der Leyen

Novou předsedkyní Evropské komise bude Němka Ursula von der Leyenová, v hlasování **získala z celkových 733 odevzdaných hlasů 383**, minimálně přítom potřebovala 374 hlasů. Proti ní se vyslovilo 327 europoslanců, zdrželo se 22, jeden hlas byl neplatný. **Jedná se o historicky nejtěsnější výsledek hlasování o nejvyšší pozici v Evropské komisi.**

Ve svém projevu se německá ministryně obrany zavázala, že prosadí v prvních stech dnech svého mandátu nový evropský **klimatický zákon** („Green Deal“), kde bude závazné dosažení uhlíkové neutrality Evropy do roku 2050. Její **Komise také podpoří zavedení celoevropské minimální mzdy**, kterou prosazovali především socialisté. Inciovat plánuje také reformu migrační a azylové politiky včetně dřívějšího posílení Evropské pohraniční a pobřežní stráže (Frontex) nebo odpovídající zdanění internetových gigantů.

Nová předsedkyně Evropské komise se úřadu chopí na podzim. Nyní bude čekat na to, koho jí vlády členských států navrhnou jako potenciální členy její nové Komise.

<https://euractiv.cz/section/budoucnost-eu/news/komise-bude-mit-v-cele-prvni-zenu-evropsky-parlament-tesne-podporil-von-der-leyenovou/>

https://ec.europa.eu/commission/interim_en

Evropské unii od července předsedá Finsko

Když se v lednu letošního roku ujímalo unijního předsednictví Rumunsko, příliš se od něj nečekalo. Zemi zatěžovala vnitropolitická krize, jejímž středobodem byl spor vlády a prezidenta Klause Iohannise. Hlava státu kritizovala kabinet premiérky Vioricy Dăncilăové právě například za to, že není na vedení Rady EU dostatečně připravený. Silné pochybnosti měl i předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker a nebál se je ventilovat.

Po šesti měsících se ovšem zdá, že se Rumuni vypořádali se svým nelehkým úkolem s grácií. Ve vedení Rady posunuli vpřed celou řadu legislativních návrhů a byli úspěšní při zajišťování konsensu v citlivých otázkách.

Pomyslnou štafetu od Rumunska během zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku od července převzalo Finsko.

Zaměřit se chce na **čtyři základní priority** – posílení společných hodnot a právního státu, konkurenceschopnější a sociálně inkluzivnější EU, posílení postavení EU jako globálního lídra v boji proti změně klimatu, a komplexní ochranu bezpečnosti občanů.

Finský premiér Antti Rinne při představování programu před europoslanci a následné tiskové konferenci kladl důraz především na první a třetí bod.

Konstruktivně by chtěl s ostatními zeměmi diskutovat o vytvoření mechanismu, který by do budoucna propojil přístup k penězům z fondů EU s pravidlem dodržování principů právního státu. O novince se v Unii už nějakou dobu diskutuje a v Evropském parlamentu našla podporu – diskuse o ní se ovšem „zasekla“ u členských států. Důvodem jsou probíhající řízení EU o porušení zmíněných principů s Polskem a Maďarskem. Finové by chtěli debatu odblokovat a posunout dále.

Posunout dále by severané chtěli také společné kroky v oblasti ochrany klimatu, konkrétně pak závazky zajišťující klimatickou neutralitu EU do roku 2050. Do konce letošního roku chtějí zprostředkovat širokou dohodu členských států na základních bodech plánu.

V rozsahu ambicí v této oblasti se shodnou s novou předsedkyní Evropské komise Ursulou von der Leyenovou, která se zavázala předložit už v prvních měsících svého mandátu tzv. Green Deal směřující k uhlíkové neutralitě Unie.

<https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/z-bukuresti-do-helsinek-evropske-unii-od-cervence-predsedaji-finove/>

<https://eu2019.fi/en/frontpage>

EKONOMIKA A EURO

Letní prognóza Komise: Ekonomika EU i ČR letos poroste

Ekonomika celé Evropské unie letos poroste o 1,4 %, v eurozóně o 1,2 %, uvádí Evropská komise ve své letní makroekonomické předpovědi. **V příštím roce očekává EK pro celou unii růst hospodářství o 1,6 % a v eurozóně o 1,4 %.** Prognóza přitom opět upozorňuje na nebezpečí, které představují vnější faktory, jako je napětí v mezinárodním obchodě či nejistoty související s mezinárodní politikou.

Komise ve své nové ekonomické prognóze potvrdila, že **v letošním roce očekává zvýšení HDP České republiky o 2,6 %.** Současně ale zlepšila údaj za minulý rok a výhled na příští rok, oba o 0,1 p. b. Loni ekonomika podle nejnovější zprávy vzrostla o 3 % a v roce 2020 má růst zpomalit na 2,5 %.

EK ve své letní prognóze upozornila, že loni **ekonomika znovu silně rostla. Pomohly jí hlavně vysoké investice a solidní spotřeba domácností.** Zahraniční obchod však měl negativní dopad na HDP, protože vysoká domácí poptávka způsobila, že růst dovozu byl vyšší než vývozu.

Hlavním tahounem ekonomického růstu zřejmě zůstane domácí spotřeba. Ta by měla nadále těžit z rychlého růstu mezd a peněz a z vysoké důvěry spotřebitelů. Růst investic se má po loňském prudkém zvýšení normalizovat. Kvůli akutnímu nedostatku pracovní síly by však mohly být prioritou pro firmy investice do automatizace.

Zahraniční obchod zřejmě bude mít letos opět negativní dopad na HDP, v příštím roce by však mohl být již vliv obchodu neutrální. Tempo růstu vývozu i dovozu o něco zpomalí kvůli zhoršení výhledu globálního obchodu.

Hlavními riziky poklesu jsou nadále nedostatek pracovních sil a závislost na vnějším sektoru, tedy spolupráci s jinými zeměmi. Rekordně vysoký počet volných pracovních míst ve všech sektorech způsobil v posledních letech výrazné zvýšení reálných nákladů na práci, zatímco růst produktivity práce je spíše mírný. To ohrožuje konkurenceschopnost českého vývozu v dlouhodobém horizontu, upozornila EK.

V letošním roce ožívuje harmonizovaná inflace, hlavně kvůli vyššímu růstu cen energií, služeb a potravin. **Letos by inflace měla stoupnout až na 2,4 %, tedy mírně nad 2% cíl centrální banky. Příští rok růst spotřebitelských cen zpomalí na 2,1 %.**

Události v EU

Lidé si energii pro svou spotřebu chtějí čím dál více vyrábět sami. Nová evropská legislativa označovaná jako zimní energetický balíček by měla samovýrobu energie zjednodušit. - Vzniká nový fond na podporu přechodu k nízkouhlíkové ekonomice. bude financován z dražeb povolenek v EU, vyhrazena pro něj budou 2 % celkového počtu povolenek pro období 2021 – 2030.

Letní prognóza mírně snížila výhled pro celou EU i eurozónu na příští rok. Na jaře EK očekávala v celé Unii v roce 2020 růst 1,7 % a v zemích používajících euro 1,5 %.

Růst v EU je rovněž tažený domácí poptávkou, především spotřebou domácností. **HDP by podle Komise měl letos růst ve všech zemích EU, ale například ve střední a východní Evropě, na Maltě či v Irsku bude expanze výrazně vyšší než v Itálii či Německu,** kde by měl být letos jen na úrovni 0,5 % a 1,4 % v roce příštím. V Itálii Komise letos očekává hospodářský růst 0,1 % letos a 0,7 % v roce 2020.

<https://euractiv.cz/section/ekonomika/news/ekonomika-eu-i-cr-letos-poroste-tahounem-je-domaci-spotreba-brzdou-zase-zahranicni-obchod/>

https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-summer-2019_en

ENERGETIKA

Lidé si energii pro svou spotřebu chtějí čím dál více vyrábět sami

V EU přibývá lidí, kteří chtějí energii nejenom spotřebovat, ale i vyrábět. Pro své domácnosti či podniky si proto pořízují vlastní zdroje energie, například solární panely. Motivací pro takový krok je hned několik – nejen že mohou ušetřit za elektřinu, ale také si mohou vydělat prodejem přebytečné energie do distribuční sítě, a navíc šetří životní prostředí.

Nová evropská legislativa označovaná jako zimní energetický balíček by měla samovýrobu energie zjednodušit. Součástí balíčku je totiž směrnice o podpoře obnovitelných zdrojů energie a směrnice o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou, podle kterých by lidé měli mít možnost vyrábět a prodávat elektřinu bez toho, aby čelili nepřiměřeným poplatkům.

Legislativa je proto novou příležitostí pro rozvoj samovýroby energie, ať už ze strany jednotlivců nebo tzv. energetických komunit. Záleží však, jak k její implementaci přistoupí jednotlivé členské země. Na převedení zimního balíčku do národní legislativy mají dva roky.

Směrnice o obnovitelných zdrojích, kterou Evropský parlament schválil loni v listopadu, říká, že členské státy by měly energetickým komunitám zajistit přístup k podpoře za stejných podmínek, jaké mají velcí hráči na trhu s elektřinou. Jedná se však o směrnici, kterou mohou národní zákonodárci uchopit podle svého vlastního uvážení.

Pokud by totiž obec zapojená do energetické komunity mohla ovládat část distribučního systému, mohla by si pro ni nastavit odlišné podmínky a ovlivnit cenu za odběr. Obyvatelé obce by tak mohli odebírat lokálně vyrobenou energii za příznivější ceny.

Průkopníkem komunitní energetiky v ČR je obec Kněžice, kde se ze zemědělských, potravinářských a dalších materiálů a odpadů vyrábí teplo pro většinu obce. Místní bioplynová stanice navíc produkuje elektrickou energii, která sice není využívána přímo v obci, ale je dodávána do distribuční sítě.

<https://euractiv.cz/section/energetika/news/lide-chteji-odebirat-energii-ze-zdroju-ke-kterym-maji-blizko-shoduji-se-odbornici/>

https://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-4009_cs.htm

ZMĚNA KLIMATU

Vzniká nový fond na podporu přechodu k nízkouhlíkové ekonomice

Méně emisí skleníkových plynů, více ušetřené energie a více obnovitelných zdrojů. Právě takové výsledky by měl přinést Modernizační fond, který je součástí revidované směrnice EU o systému obchodování s emisemi (ETS).

Fond bude financován z dražeb povolenek v EU, vyhrazena pro něj budou 2 % celkového počtu povolenek pro období 2021 – 2030. Peníze z fondu ale budou mít k dispozici pouze ty členské státy, které mají HDP na obyvatele k průměru EU roku 2013 nižší než je 60 % unijního průměru. Mezi nimi je i Česká republika.

Členské státy s nižším HDP se navíc mohou rozhodnout, že skrze fond budou investovat i další finanční prostředky, které mají díky systému ETS k dispozici. Česká vláda už svou představu má. Do Modernizačního fondu by mohly putovat všechny výnosy z tzv. derogačních povolenek, které firmy získávaly „zdarma“ výměnou za to, že ušetřené peníze investovaly do modernizace infrastruktury, diverzifikace skladby energie nebo čistých technologií.

Do fondu pak podle vládního návrhu poputuje i polovina tzv. solidárních povolenek, které má ČR a další země EU s nižším HDP k dispozici jako „bonus“. **Celkem tak bude mít fond 200 milionů povolenek v hodnotě zhruba 120 miliard korun.** Podle stávajícího návrhu by zhruba 70 miliard korun mělo jít přednostně na zařízení pro výrobu elektřiny v rámci systému ETS, tedy do elektráren i tepláren.

Modernizační fond však není jediným novým zdrojem peněz, ze kterého by mohla ČR v budoucnu čerpat peníze na snižování emisí skleníkových plynů. **Další novinkou bude Inovační fond, který bude fungovat centrálně na úrovni EU a bude disponovat až 15 miliardami eur.**

<https://euractiv.cz/section/energeticka-ucinnost/news/vznika-novy-modernizacni-fond-cr-z-nej-muze-ziskat-miliardy-na-sni-zovani-emisi-sklenikovych-plynu/>

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/innovation_and-modernisation_fund_ema.pdf

Česko se vstupem do EU zavázalo k přijetí společné měny euro. I vzhledem k této skutečnosti se na roční bázi vydával dokument připravovaný Ministerstvem financí a ČNB. Zaznívá však, že propříště už by si mělo ušetřit práci se zpracováním a publikováním tohoto dokumentu týkajícího se průběhu přibližování České republiky eurozóně. Údajně prý proto, že pro nejbližší období ho nebude potřeba.

EUROZÓNA NELENÍ A MY SE JÍ (DÁL) VZDALUJEME

Z českého ministerstva financí přicházejí dosud oficiálně nepotvrzené signály, že propříště už by si mělo ušetřit práci se zpracováním a publikováním dosud pravidelně každoročně vydávané Zprávy o pokroku týkající se průběhu přibližování České republiky euro-zóně. Údajně prý proto, že pro nejbližší období jí nebude potřeba. Tento signál lze hodnotit jen jako další střípek naší již bohužel tradiční mozaiky vztahu České republiky k euro-zóně. Většina z ostatních střípků má povahu neformální kritiky, odsudků, vysmívání či pohrdání se vůbec tímto tématem zabývat. Pokud by se však onen ministerský signál ukázal jako pravdivý, dali bychom najevo svůj postoj v jedné z mála zbývajících formálních pravidelných platform, jež náš vztah k euro-zóně ještě udržuje při životě.

Mít takto macešský přístup právě v této době však nesevďčí o přílišné odborné kompetenci těch, kteří jej zastávají. Svědčí to spíše o jejich naprosté ignoranci či podceňování toho, co se v euro-zóně v uplynulém období dělo a v tom nadcházejícím se dít bude.

Velmi zásadním byl hodnotící summit Euroskupiny (Eurogroup) 21. června, který nejenže objektivně vymezil, kam se euro-zóna od dopisu pěti prezidentů v roce 2015 posunula, ale který především definoval nové cíle, které se týkají zejména významného posílení váhy euro-zóny v budoucím novém Víceletém finančním rámci EU.

Euro-zóna v létě 2019 je skutečně něčím úplně jiným, než byla euro-zóna před právě 10 lety, kdy čelila, nepřipravena, bezprecedentně tvrdé krizi, které s tehdejšími konstrukčním vybavením ani úspěšně čelit schopna nebyla. Ale i za poslední čtyři, pět let prokázala euro-zóna své posílení. Zkrátka se z krize poučila a v tomto poučení hodlá ambiciózně pokračovat. Z posledních kroků, které přispěly k posílení euro-zóny, nelze vynechat například implementaci společné pojistky pro Jednotný fond pro řešení problémových bank (Single Resolution Fund), jejíž principy byly odsouhlaseny již v roce 2012. Zesílila se role Evropského stabilizačního mechanismu (ESM). Byly definovány kroky směrem k založení Systému evropského pojištění vkladů. Došlo k načrtnutí obrysů rozpočtového nástroje pro konvergenci a konkurenceschopnost pro euro-zónu, jako součást budoucího Rozpočtu EU. Pokročilo se v cestě zaměřené na posílení mezinárodní role eura.

Lze říci, že toto období na straně jedné završuje éru zavádění konstrukčních součástí soukolí euro-zóny, které citelně a fatálně chyběly v období krize, ale současně ambiciózně kráčí vpřed při snaze výrazně zesílit fiskální pozici euro-zóny (tedy to, co stoupenci i odpůrci měnové integrace v Evropě téměř ve shodě označují jako doposud velmi nedostatečné).

Navržený Program na podporu reforem, společně s Evropskou funkcí investiční stabilizace, by se mohl stát pilotním projektem, na jehož základě se euro-zóna významně a průlomově podepíše do podoby budoucího Evropského rozpočtu. Zkrátka, pokud se toto v praxi naplní, jeho určité (byť zatím výrazně minoritní) kapitoly už by měly být dostupné pouze pro členy euro-zóny. O konkrétní podobě tohoto naplňování se právě v průběhu letošního léta intenzivně jedná a v září spadne klec. Do toho všeho by nemělo trvat příliš dlouho, aby se euro-zóna rozšířila z nynějších 19 na 21 členů. Loňský bulharský příklad uskutečnění nezbytných formálních kroků pro vstup do euro-zóny je letos následován Chorvatskem. Euro-zóna začíná opětovně táhnout. Jiné členské země považují pobyt a vstup do ní za přínos a občas velmi mělké „argumenty“, jež zaznívají v našem prostoru (například, že budeme společně hradit řecké či italské dluhy) přebíjejí těmi reálnými a získávají pro ně i podstatnou většinu obyvatelstva (například na sousedním Slovensku). Toto vše bude bezesporu opentleno snahou o posílení governance hospodářské a měnové politiky, tedy o klíčové kompetenční i rozhodovací platformě o prioritách hospodářské politiky EU.

Odvracet se od toho všeho právě v této době zády a domnívat se, že to není důležité, je neprofesionální, nestátnické a odstředivé. Zvláště, pokud zůstane pouze u pasivního odmítání a omílání stále stejných frází bez navržení rozumné, realistické a akceptovatelné alternativy.

Petr Zahradník

Evropská komise navrhla další krok k posílení hospodářské a měnové unie. Jedná se o rozpočtový nástroj pro konvergenci a konkurenceschopnost - instrument, který má prostřednictvím finanční podpory reforem a investic v jednotlivých členských zemích Evropské unie pomoci zvýšit odolnost měnové unie. Co návrh obsahuje a jaké jsou jeho cíle?

RÁMEC PRO SPRÁVU ROZPOČTOVÉHO NÁSTROJE PRO KONVERGENCI A KONKURENCESCHOPNOST

Evropská komise navrhla dne 24. července další krok k posílení hospodářské a měnové unie (HMU). Jde o tzv. rozpočtový nástroj pro konvergenci a konkurenceschopnost (BICC). Nový instrument má prostřednictvím finanční podpory reforem a investic v jednotlivých členských zemích pomoci zvýšit odolnost měnové unie. A to zejména v době „horších časů“, které se pravidelně opakují v rámci hospodářského cyklu.

Nový instrument vychází z vize obsažené v tzv. „zprávě pěti předsedů“ z června 2015 a z pokynů eurosummitu z června 2019, v nichž byly vymezeny základní prvky nástroje. Současný návrh Evropské komise vznikl na základě konceptu tzv. nástroje pro provádění reforem („Reform delivery tool“), který Evropská komise představila v květnu 2018 v rámci návrhu rozpočtu Evropské unie pro období 2021–2027.

Členské státy, které nejsou součástí eurozóny, ale účastní se mechanismu měnových kurzů tzv. ERM II, se do tohoto rozpočtového nástroje BICC budou moci zapojit na dobrovolné bázi.

Členské státy Evropské unie mimo eurozónu a mimo mechanismus ERM II budou mít i nadále přístup k finanční podpoře reforem a investic v rámci výše uvedeného nástroje pro provádění reforem. O tomto instrumentu se v současnosti jedná v rámci legislativní procedury směřující ke schválení víceletého finančního rámce pro roky 2021–2027.

Je důležité upozornit, že návrh BICC nepovede k novým „procesům“ v EU, neboť je v souladu s fungováním i ročním časovým rozvrhem tzv. evropského semestru, který již téměř deset let pomáhá v koordinaci hospodářských politik v rámci celé EU. Evropská komise vydá doporučení v procesu BICC ve stejnou dobu jako návrh doporučení v rámci evropského semestru (tj. v květnu každého roku).

Členské země budou reportovat o průběhu reforem a investičních plánů v rámci tzv. národních programů reforem (obvykle v průběhu dubna). Fungování instrumentu bude také v souladu s ostatními politikami v oblasti investic (např. programem InvestEU, s politikou soudržnosti nebo nástrojem pro propojení Evropy).

Hlavním cílem návrhu instrumentu BICC je posílit koordinaci reforem a investičních plánů v eurozóně. Klíčovou součástí návrhu Evropské komise je rámec pro stanovování strategií reforem a investic, které by měly být jeho prostřednictvím podpořeny. Na základě návrhu Evropské komise stanoví Rada každý rok (po projednání v Euroskupině) strategii reformních a investičních priorit pro eurozónu jako celek. V návaznosti na to přijme Rada doporučení, které bude obsahovat doporučené směry pro jednotlivé členské státy eurozóny týkající se reforem a investic, jež mají být v rámci nástroje BICC – ve formě finančních grantů – podpořeny.

Alokace finančních prostředků mezi jednotlivé země bude stanovena na základě transparentní metodologie odsouhlasené v rámci legislativního procesu. Finanční podpora bude vyplácena členským zemím v jednotlivých platbách po období implementace reforem, přičemž podpora bude podmíněna splněním předem stanovených podmínek (např. ve formě potřebných legislativních kroků). V případě neplnění jednotlivých reformních kroků mohou být platby pozastaveny.

Evropská komise navrhuje, aby nový finanční instrument BICC začal fungovat současně se začátkem víceletého finančního rámce EU (tj. k 1. lednu 2021).

Celé znění návrhu Komise na rámec pro správu rozpočtového nástroje pro konvergenci a konkurenceschopnost (ze dne 24. července 2019)

Hlavní prvky rozpočtového nástroje pro konvergenci a konkurenceschopnost dohodnuté v rámci Euroskupiny (ze dne 14. června 2019)

Rychlý přehled: hospodářská a měnová unie

Návrh Komise na program na podporu reforem (ze dne 31. května 2018)

Zpráva pěti předsedů: Dokončení evropské hospodářské a měnové unie (ze dne 22. června 2015)

Zdeněk Čech, Zastoupení Evropské komise v ČR

Hlavní téma jsme věnovali Jarnímu balíčku evropského semestru. Komise v něm představila letošní doporučení v oblasti hospodářské politiky pro státy EU. Evropská ekonomika sice už sedmým rokem roste, rozdíly v členských státech však stále zůstávají, u některých členských států je nynější růst poměrně křehký a na některé je potřeba hledět přísnější optikou a se zdviženým prstem.

Hlavní téma

JARNÍ EKONOMICKÝ BALÍČEK EVROPSKÉ KOMISE

Jarnímu ekonomickému balíčku v rámci pravidelně se opakujícího se procesu Evropského semestru dominovalo v průběhu června zveřejnění doporučení pro členské státy. Současně došlo i na zveřejnění bilančního dokumentu určeného pro summit Euroskupiny o stavu a perspektivě euro-zóny. Téma euro-zóny bylo předmětem diskuse i v kontextu snahy o posílení mezinárodního postavení eura, což rovněž vyplývá z úkolů stanovených dopisem pěti prezidentů z roku

2015 a následného úsilí o jeho praktické naplňování. Členská základna euro-zóny, zdá se, může doznat svého rozšíření, když po loňském úsilí Bulharska učinit nezbytné formální kroky pro vstup do prostředí jednotné evropské měny se k témuž letos odhodlalo též Chorvatsko. Přidáme-li k tomu též dokument o pokroku ve vývoji kvality bankovního sektoru v EU, dost poměrně zásadních témat na to, abychom jim v tomto čísle věnovali alespoň trochu jim odpovídající pozornost.

DOPORUČENÍ PRO ČLENSKÉ STÁTY

Doporučení pro jednotlivé země byly letos zveřejněny v situaci, kdy ekonomika EU roste již sedmým rokem v kuse a kdy škarohlídi i obezřetní již vyhlížejí známky a projevy budoucího zhoršování ekonomického výkonu. Fakt sedmiletého nepřetržitého růstu evropské ekonomiky však neznamená, že se tak dělo rovnoměrně po celém území EU. Řecko povstalo nad hladinu teprve velmi nedávno a o italském růstu lze opravdu jen velmi těžko hovořit jako o silném, přesvědčivém a zdravě udržitelném.

Ekonomika EU letos a příští rok stále poroste, tempo se však může zpomalit. Zpomalení je značně vyvoláno vnějším prostředím a omezením schopnosti EU udržet rekordní objem vývozu. Za významné lze označit i změny, jimiž procházejí významná odvětví (například automobilový průmysl či energetika). Zlepšující se fiskální disciplína vytváří příznivé předpoklady pro podmínky financování a rozsah podpůrných fiskálních opatření v některých členských státech, s pozitivním dopadem na domácí poptávku.

Tempo růstu investic i jejich objem se přiblížily či již dosáhly předkrizových úrovní, ale i zde by Evropa potřebovala s ohledem na budoucnost alokovat podstatně robustnější objem finančních prostředků, zvláště pak do strategicky významných aktivit a odvětví, jež jí mohou zajistit dlouhodobou konkurenční výhodu v globálním kontextu.

Výrazně se zvýšila zaměstnanost do té míry, že mnoho států čelí problému nedostatku disponibilní pracovní síly a podvazuje tak svůj rozpočtový potenciál. Tato situace současně podněcuje k urychlování inovačních procesů a postupů, založených na automatizaci a virtualizaci ekonomických aktivit bez potřeby fyzické, manuální a jednoduché pracovní síly (ekonomický decoupling). Významně se zlepšila fiskální disciplína.

Při nastalé změně stráží na klíčových postech institucí EU je stav evropské ekonomiky zcela nepochybně v podstatně lepší kondici, než byl při posledním podobném zúčtování při příležitosti přeočíslení významných unijních pozic v roce

2014. Z tohoto pohledu lze tak přínos Junckerovy Komise vyhodnotit jako pozitivní. Jarní ekonomická prognóza Evropské komise podtrhuje, že letos i v závěrečném roce druhé dekády 21. století bude evropská ekonomika ve fázi růstu, který by se měl týkat všech členských států, avšak váha méně příznivých ekonomických vlivů a faktorů na hospodářský růst by se měla zvýšit.

Je pravděpodobné, že evropská ekonomika se bude muset stát odolnější vůči celosvětově negativním faktorům, jež ohrožují hladké obchodní a investiční podmínky ve světě, zvyšují nejistotu a zpřísnují podmínky na mezinárodních finančních trzích. Evropská ekonomika by se měla silněji zaměřit na naplňování domácí poptávky a současně velmi příznivou vnější bilanci obchodu zbožím a službami rovnoměrněji rozložit na více členských států. Mnoho z nich však bude muset projít zásadními strukturálními reformami, neboť jejich aktuální výkonnost v řadě ukazatelů konkurenceschopnosti je z jejich pohledu značně riziková.

Potřeba zvyšování odolnosti evropského hospodářství a potenciálu jeho budoucího růstu se ukazuje být urgentní a časově relevantní potřebou. Nižší ekonomický výkon v nepřilíš vzdálené budoucnosti může zvýraznit převládající strukturální problémy a nedostatky, včetně navazujících následků sociálních. Z pohledu fiskální zodpovědnosti je zásadní nalézt velmi křehkou a tenkou rovnováhu mezi úsilím vysoce zadlužených zemí o snížení míry zadlužení a vytváření jejich fiskální rezervy na straně jedné, a schopností využít fiskální prostor pro investice, zvláště veřejného charakteru, u zemí fiskálně zodpovědných.

Účinné strukturální reformy spojené s dobře zacílenými investičními strategiemi, provázené zodpovědným fiskálním přístupem, představují klíč pro hospodářskou politiku EU i jednotlivých členských států pro nadcházející minimálně střednědobý horizont. CSRs z letošního roku jsou těmto potřebám velmi významně přizpůsobeny. CSRs a Evropský semestr obecně by navíc od příštího roku měly sehrát roli strategického ekonomického vodítka EU, neboť Strategie Evropa 2020 ukončí svoji platnost a žádný další nástupce zatím na obzoru není.

Instrumentárium Evropského semestru po jistém přizpůsobení je pro tento účel, zdá se, poměrně vhodným nástrojem. Z letošních CSRs je patrná snaha o prosazování tzv. magického trojúhelníku podpory investic, provádění strukturálních reforem a zajišťování odpovědných fiskálních politik, pokud možno zaměřené na konkrétní specifické potřeby jednotlivých členských států.

Součástí CSRs jsou instrukce a vodítka k posílení výkonnosti a správy (governance) EMU, odolnosti ekonomik euro-zóny v souladu s doporučením pro hospodářskou politiku euro-zóny pro rok 2019, i pokroku v oblasti sociální konvergence v souladu s Evropským pilířem sociálních práv. Zdá se každopádně, že EU opět vstupuje do etapy, kdy opatření hospodářské politiky jsou úzce spojena s prostředím euro-zóny a pobyt mimo ní může být spojen se zvýšeným rizikem periferizace příslušné členské země, zvláště pak v situaci, kdy se zdá být stále patrnější prosazování silnější linie euro-zóny v budoucím Víceletém finančním rámci EU poté, co se do diskuse intenzivně zapojila platforma členských států, tedy stále s přehledem nejmocnější instituce EU, Rady.

Téma řešení strukturálních poruch a problémů ekonomik EU, zvýšení jejich odolnosti a naplňování jejich dlouhodobého růstového potenciálu v podmínkách stupňujících se globálních ekonomických rizik vede k potřebě formulovat prioritní reformy (na úrovni členských států i celé EU) a uspišit a zintenzivnit jejich realizaci.

Předmětem zájmu je též dosažení symetričtějšího obnovení rovnováhy v euro-zóně (netýká se to však jen udržitelnosti veřejných financí, ale též vnějších bilancí, kde stále nebyla dosažena alespoň jen přibližně sladěná interpretace vzniklého stavu – tedy, zda obrovský přebytek běžného účtu Německa je strukturální nerovnováhou, za kterou má být Německo potrestáno; kdo za tento stav může a komu všemu škodí).

Potřeba nápravy makroekonomických nerovnováh je napříč EU velmi různorodá. Některé země vykazují další projevy makroekonomických nerovnováh, jež se například týkají vysokého zadlužení soukromého sektoru, dynamického růstu cen nemovitostí, zvyšování jednotkových nákladů práce či nejrůznějších druhů nerovnováh v rámci vnějších bilancí.

V rámci běžných účtů platebních bilancí zůstávají v teritoriu EU zcela odlišné situace, doprovázené však též zcela

nekonsensuálními interpretacemi z pohledu nástrojů a cílů hospodářské politiky. Je pravdou, že řada zemí s dříve chronickým deficitem běžného účtu své schodky podstatně snížila; současně je pravdou, že u několika členských států přetrvávají vysoké přebytky běžného účtu. A zde především dosud chybí nalezení společného porozumění příčin i způsobu řešení problému. Je to považováno za projev nedostatečné agregátní poptávky v euro-zóně, resp. EU jako celku, i za důsledek dobře provedených reforem na podporu konkurenceschopnosti v zemích, které přebytek vykazují. A nejhorší je, že schodkové země se domnívají, že objem přebytku existuje na jejich úkor a přebytek sám je projevem ekonomické nadvlády vyvázejících zemí i toho, že tyto země málo investují a generují svůj růst primárně vývozem. Je důležité obě skupiny zemí sblížit, jinak existuje vysoké riziko duality evropské ekonomiky, jež může trvat dlouhá období. Cesty ke sblížení by měly spočívat v tom, že schodkové státy by měly ve větší míře přijmout opatření na podporu jejich konkurenceschopnosti (podle ukazatelů, s nimiž pracuje Evropský semestr) a přebytkové země by se měly více soustředit na faktory posilující agregátní poptávku, například cestou vyššího růstu mezd nebo robustnějších investic.

Strukturální reformy jsou též o posilování prostředí a kvality Jednotného vnitřního trhu (JVT) a zlepšování doplňkovosti politiky JVT s vnitrostátními strukturálními reformami, kde by mělo být dosaženo maximální možné míry souladu.

Ve vztahu ke globálnímu kontextu je pozornost věnována obnovené strategii EU pro Čínu.

Jarní balíček formuluje oprávněný závěr, že investice a reformy musejí jít ruku v ruce, což je zvláště důležité v době, kdy dochází ke konečnému schvalování Víceletého finančního rámce EU na období 2021 – 2027. Ukazuje se, že řada z původních pasáží obsažená v návrzích nařízení Evropské komise z května a června 2018 může zvláště po zásahu členských států projít poměrně významnou změnou. Každopádně, Rozpočet EU rozhodně není samospasitelný pro to, aby všechny identifikované investiční potřeby vyřešil; na straně druhé, vhodné zacílení jeho zdrojů může znamenat významný příspěvek k řešení konkrétně identifikovaných investičních mezer, jimiž se letošní CSRs velmi podrobně zabývala. I zde se nabízí možnost daleko propojenější vazby mezi budoucím Rozpočtem EU a Evropským semestrem, která může lépe projít omezené finanční prostředky s reálnými potřebami při respektování kritéria výkonnosti a kvantifikovaných výsledků.

Podíváme-li se na vývoj CSRs od jejich zavedení v roce 2011, je patrný pokrok v tom, že obsahová náplň doporučení se v posledním období daleko výrazněji a vyváženěji zaměřuje na konkrétní potřeby členských států v kontextu širšího rámce EU. Že doporučení jsou přesně cílena, ale současně+ respektují společný zájem a potřebu EU jako celku.

Problémem je však respektování těchto doporučení ze strany členských států a přijímání takových domácích kroků, aby tato doporučení vedla k přesvědčivé nápravě.

Některé členské státy ustupují od provádění doporučených nosných reforem. Z pohledu sektorů či oblastí hospodářské politiky bylo největšího pokroku dosaženo v oblasti finančních služeb a prostředí trhu práce (přijetí právních předpisů upravujících pracovně právní vztahy a ochranu zaměstnanosti). Naopak velmi malý či žádný pozitivní posun je zaznamenán v případě rozšiřování daňové základny (nalézání nových a alternativních daňových nástrojů), zdravotní a dlouhodobé péče či hospodářské soutěže v oblasti služeb.

Za sledované období byl přibližně ve třetině případů vykázan jen zanedbatelný či zcela žádný pokrok, ve dvou pětinách případů pak jistý pokrok a jen přibližně ve čtvrtině došlo k pokroku výraznému či doporučení již přineslo požadované výsledky.

Hlavní cíle doporučení na období 2019 – 2020

Obecným cílem doporučení na období 2019 – 2020 je povzbudit členské státy, aby modernizovaly své ekonomiky, tím zvyšovaly svůj růstový potenciál a posilovaly svoji odolnost. Nemělo by se zapomínat na mnohde značné vnitrostátní socio-ekonomické rozdíly, které v některých zemích existují. Jejich ekonomický rozvoj je velmi nerovnoměrný, což představuje zásadní překážku pro jejich budoucí hospodářský růst.

S ohledem na globální ekonomickou, obchodní a investiční nejistotu vzrůstá potřeba spoléhání se sama na sebe, cestou posílení fungování Jednotného vnitřního trhu (JVT). I funkčnost a homogenita JVT mohou přispět k odstranění některých z identifikovaných nerovnováh. Relativně nižší úroveň integrace existuje na trzích služeb; u technologicky nových aktivit hrozí, že bez vhodné právní úpravy se tyto rozšíří pouze v některých zemích, resp., že v rámci EU se stanou řešení přijímaná v jednotlivých členských státech vzájemně nekompatibilní. Prostor existuje též při vzájemném uznávání komodit na trhu zboží. Taktéž volný pohyb kapitálu by měl být díky Bankovní unii a Unii kapitálových trhů efektivnější a flexibilnější. Největší prostor v potřebě integrovat JVT stále zůstává na trhu práce a v oblasti daní a daňových pravidel.

Obsah doporučení po oblastech

1. Veřejné finance a daňový systém

- Klesá veřejný dluh, avšak pokrok v řadě členských států je nedostatečný, nepřesvědčivý a nevyrovnaný; neutrální fiskální orientace z let 2015 – 2018 by se v roce 2019 měla změnit v mírně expanzivní;

- Fiskální udržitelnost vyžaduje odlišně cílené vnitrostátní fiskální politiky;

- Existuje velký prostor ve zkvalitnění a restrukturalizaci veřejných výdajů, v jejich soustředění na výkonnost a výsledek;

- Existuje velký prostor v daňovém systému a systému sociálního zabezpečení při pomoci podpořit sociálně inkluzivní růst.

2. Trh práce, vzdělávání a sociální politiky

- Ukazatele podmínek trhu práce vykazují výrazná zlepšení; některé projevy nárůstu zaměstnanosti pak z hlediska růstu a konkurenceschopnosti představují až překážku;

- V oblasti pracovního trhu je pozornost zaměřena spíše na jednotlivé parciální, leč významné charakteristiky: účast žen na trhu práce, rozdíly v odměňování, podíl na celoživotním učení a vzdělávání;

- Je konstatováno zlepšení sociální situace s přetrvávajícími mezerami v pokrytí systému sociálního zabezpečení a přístupu ke službám;

- Probíhají reformy systémů zdravotní péče s cílem zajištění dostupnosti zdravotní péče pro všechny při souběžném posuzování nákladové efektivity a udržitelnosti zdravotního systému;

- Je explicitně zmíněno, že klíčovým faktorem úspěšné koncepce a provádění politik je sociální dialog.

3. Investice, politiky konkurenceschopnosti a lepší podnikatelské prostředí zajistí vyšší produktivitu

- Komplexní investiční politická agenda EU a její rozvoj je považována za klíčový faktor k zajištění budoucího růstu. Je provedeno odvolání na dosavadní výsledky Investičního plánu pro Evropu, především Evropského fondu pro strategické investice (EFSI), a jeho budoucí pokračování v podobě Programu InvestEU. Za důležitou je třeba považovat též inspiraci finančním a investičním modelem, na němž je Investiční plán pro Evropu založen, a její využití v konkrétních podmínkách jednotlivých členských států a jejich regionů;

- Prostředky v rámci kohezní politiky je potřeba dále optimalizovat z pohledu využití;

Hlavní téma

- Evropský semestr v letošním roce klade silný důraz na investiční aktivity, což pomohlo členským státům lépe si definovat své investiční priority, kde existuje nejvyšší míra makroekonomické návratnosti; současně byly identifikovány regulační i strukturální překážky na úrovni členských států i celé EU, jež představují zásadní faktor nenaplnění dlouhodobého růstového potenciálu evropské ekonomiky;

- Pro zdravou a racionálně založenou investiční strategii je též zásadní klima podnikatelské důvěry, předvídatelnosti a právní jistoty, při plném dodržování zásad právního státu;

- Obrovskou překážkou stále zůstává nadměrná administrativní zátěž. Náprava je spojována s osvojením systémů digitalizace veřejných služeb; digitalizace je po právu považována za klíčový faktor produktivity, konkurenceschopnosti a růstu;

- Momentální překážkou pro větší objem investovaných prostředků je též nedostatek kvalifikovaných pracovníků a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi pracovníků.

- Investiční aktivitu je žádoucí stále více propojovat s intenzivní výzkumnou a inovační činností; nejde pouze o objem investovaných prostředků, ale též o podstatné zlepšení kvalitativních parametrů uskutečňovaných investic. Přitom i objem kapitálových investičních potřeb je v různých teritoriích EU odlišný; značná investiční potřeba existuje nejen v zaostávajících regionech, ale i těch, které procházejí významnou technologickou změnou a současně i v případech těch, které jsou leadery příslušných oborů v globálním kontextu s ambicí si tuto pozici udržet.

CSRs pro Českou republiku

Doporučení z pohledu České republiky vyhlížejí tradičně lichotivě. Česká republika, její ekonomika i sociální status rozhodně nepatří k těm, kteří v rámci EU vytvářejí vážné problémy a potíže. Proto v rámci našich CSRs od samého počátku jejich využívání nenalzáme ostrá či varovná slova, jak je tomu v případě řady jiných členů EU.

Některé formulace z důvodové zprávy i vlastní formulace doporučení však rozhodně stojí za zapamatování. Za prvé bychom se neměli nechat uchválet opticky příznivým vývojem veřejných financí (zvláště pak v situaci, kdy dochází k nenaplnění řady věcných veřejných investičních potřeb). Nejsme schopni odstraňovat středně velká dlouhodobá fiskální rizika, spojená především s procesem stárnutí obyvatelstva.

Jsme současně oceňováni jako fiskálně i finančně stabilní a zodpovědná země, se zdravým finančním sektorem, jež nepředstavuje žádnou zásadní překážku pro naplnění růstového potenciálu.

Tradičně je kriticky nahlížen problém korupce, jež může představovat faktor podkopávající zdravý hospodářský růst. Oceňována jsou opatření, jež byla k odstraňování tohoto

problému v nedávné minulosti zavedena. Kvitován je též vývoj tuzemského trhu práce, jež je svými charakteristikami v rámci EU unikátní.

Na straně druhé jsou zdůrazňována rizika technologických změn v podmínkách ekonomiky tak intenzivně založené na spíše tradičních formách zpracovatelského průmyslu. Naplňování inovačního a vzdělanostního potenciálu je stále nedostatečné k tomu, aby země byla s to tuto technologickou změnu zvládnout bez dodatečných nákladů. Vysoká zůstává též energetická náročnost ekonomického výstupu v České republice.

Předmětem ostré kritiky je stav dopravní infrastruktury; zdaleka nejsou dokončeny koridory transevropských dopravních sítí na území České republiky, taktéž vnitrostátní meziregionální a meziměstské komunikace jsou zaostalé a stále ve značné míře nekvalitní. Prakticky nedochází k rozvoji infrastruktury vhodné pro budoucí formy mobility.

Doporučení se tak zaměřují na zlepšení dlouhodobé fiskální udržitelnosti důchodového systému a systému zdravotní péče, na přijetí dalších protikorupčních opatření, na vyšší a účinnější podporu zaměstnávání žen s malými dětmi cestou zlepšení přístupu k péči o děti a zaměstnávání znevýhodněných skupin. Předmětem letošních CSRs pro Českou republiku je též zvýšení kvality a inkuzivnosti systémů vzdělávání a odborné přípravy, například cestou digitálních dovedností a podporou učitelských povolání.

Velmi v souladu s aktuální vnitrostátní politikou jsou formulována doporučení v oblasti investiční politiky se zaměřením na dopravu, digitální infrastrukturu a přechod na nízkouhlíkové hospodářství, včetně energetické transformace a zvýšení energetické účinnosti. Předmětem návrhů a doporučení je též snížení administrativní zátěže pro investice a zadávání veřejných zakázek (které by se měla více orientovat na kritéria založená na kvalitě).

Další části Jarního ekonomického balíčku budou předmětem pokračování v příštím čísle.

Petr Zahradník

Ministerstvo pro místní rozvoj předložilo v úterý 30. 7. vládě tři stěžejní dokumenty týkající se současného i budoucího programového období. Dokumenty se týkaly naplňování cílů a výsledků dosažených ke konci minulého roku a přípravy budoucích operačních programů a Dohody o partnerství, a to včetně koncepce priorit pro budoucí financování.

EU Seriál

JAK PLNÍME STANOVENÉ CÍLE A JAK PROBÍHAJÍ PŘÍPRAVY OBDOBÍ 2021-2027?

ČR stanovené milníky plní...

Prvním z předložených dokumentů byla Zpráva o pokroku při provádění Dohody o partnerství k 31. 12. 2018, která mapuje dosahování milníků v současném období a aktualizuje rozvojové potřeby ČR. České republice se také podařilo naplnit 123 ze 134 milníků stanovených Evropskou komisí – díky tomu bude České republice uvolněno na projekty dalších 36,8 mld. Kč. Evropská komise bude s Českou republikou jednat o přesunutí prostředků z oblastí, kde nebyly milníky plně naplněny, do oblastí, kde byly výrazně překročeny a jsou v nich připraveny kvalitní projekty.

Co bude obsahovat Dohoda o partnerství pro období 2021-2027?

Vláda byla také informována o stavu přípravy Dohody o partnerství a operačních programů na období 2021 - 2027. Mimo detailů o jednotlivých operačních programech se zpráva věnovala podrobnému harmonogramu jejich přípravy i stavu vyjednávání na evropské úrovni. Finální verze Dohody o partnerství a operačních programů pro budoucí období by měla být vládě předložena v březnu příštího roku. Tento termín však závisí i na schválení legislativy na evropské úrovni, jejíž finální verze se nestihla oproti původním předpokladům dojednat ještě před volbami do Evropského parlamentu.

Česká republika zahrne do Dohody o partnerství Evropský fond pro regionální rozvoj, Fond soudržnosti, Evropský sociální fond plus a Evropský námořní a rybářský fond. Součástí budou i finanční nástroje, které na rozdíl od nevratných dotací zahrnují takové druhy podpory, jako jsou například výhodné půjčky či záruky. Evropská komise klade na využívání těchto nástrojů oproti nevratným dotacím čím dál větší důraz.

Do jakých oblastí bude ČR investovat?

Ministerstvo pro místní rozvoj připravilo také Národní koncepci realizace politiky soudržnosti v Česku po roce 2020, která určuje oblasti pro financování z evropských fondů v České republice po roce 2020. Ve finální verzi, kterou ministerstvo předložilo vládě, potřeby ČR rozpracovává a prioritizuje s ohledem na připravované operační programy a Dohodu o partnerství a uvádí klíčová doporučení a opatření, směřující k přípravě operačních programů. V dokumentu byla rozpracována také část věnující se možné podpoře určitých oblastí z unijních programů, které jsou na rozdíl od operačních programů spravovány přímo Evropskou komisí.

V koncepci jsou k jednotlivým operačním programům přiřazeny fondy, z kterých by se měly programy financovat,

a jsou i zpřesněny jejich názvy. Například Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) známý ze současného období bude nahrazen Operačním programem Jana Amose Komenského (OP JAK), který bude mít obdobné zaměření.

Monitorovací systém bude pravděpodobně stejný jako v současnosti

Monitorovací systém fondů EU pro nové programové období 2021 až 2027 by měl být vytvořen jako kopie současného monitorovacího systému s možností dodání i jiného řešení podle potřeb nového programového období. Náklady v průběhu deseti let by měly činit 3,5 miliardy korun, což je proti stávajícímu systému úspora 1 mld. korun.

Vyplývá to z Koncepce přípravy monitorovacího systému fondů EU pro programové období 2021-2027, kterou předložilo Ministerstvo pro místní rozvoj a poté schválila vláda.

Počet operačních programů při čerpání evropských dotací by se měl v novém období snížit ze současných deseti na osm. Míra spolufinancování Evropské unie na evropských dotacích se v příštím programovém období u většiny projektů sníží ze současných 85 procent na 55 procent. Současné pravidlo N+3 se změní na N+2. To znamená, že dotace přidělené v daném roce musí stát vyčerpat nejpozději do dvou let, a ne do tří, jako nyní.

Česká republika bude podle návrhu EK moci z nové podoby evropských fondů v rámci politiky soudržnosti ve finančním období 2021 až 2027 získat až 17,8 miliardy eur (asi 454 miliard Kč) v cenách roku 2018. Při započtení inflace by měl český podíl na dotacích dosáhnout 20,1 miliardy eur (přes 512 miliard Kč). Ve stávajícím finančním období 2014 až 2020 je pro ČR vyčleněno bezmála 24 miliard eur (614,6 miliardy korun).

Zdrojem článku je Ministerstvo pro místní rozvoj a portál EurActiv.cz

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje vybrané ekonomické ukazatele všech 28 členských zemí Evropské unie. Zahrnují srovnatelná data z oblasti trhu práce, či cenové charakteristiky (ceny elektřiny uvedeny pro 1000-2500 kWh). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou EU. Zdrojem dat je Eurostat, Evropská centrální banka a AMECO.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Meziroční inflace				Míra nezaměstnanosti				Náklady práce k ø EU			
	III.19	IV.19	V.19	VI.19	3Q-18	4Q-18	1Q-19	2Q-19	2015	2016	2017	2018
Belgie	2,2	2,0	1,7	1,3	5,7	5,8	5,6	5,5	143,9	141,1	138,9	137,1
Německo	1,4	2,1	1,3	1,5	3,4	3,3	3,2	3,1	121,4	122,1	123,3	123,6
Estonsko	2,2	3,2	3,1	2,6	5,4	4,7	4,3	n/a	42,8	43,8	45,4	47,7
Irsko	1,1	1,7	1,0	1,1	5,6	5,6	5,0	4,5	114,7	113,3	113,5	113,1
Řecko	1,0	1,1	0,6	0,2	18,9	18,6	18,4	n/a	62,8	59,7	58,0	58,0
Španělsko	1,3	1,6	0,9	0,6	14,9	14,5	14,2	14,1	85,9	84,3	83,1	81,7
Francie	1,3	1,5	1,1	1,4	9,0	8,9	8,7	8,6	128,8	127,5	127,3	125,9
Itálie	1,1	1,1	0,9	0,8	10,3	10,5	10,3	n/a	104,6	101,9	99,6	98,3
Kypr	1,1	1,2	0,2	0,3	8,2	7,6	7,4	n/a	66,1	64,3	63,9	62,9
Lotyšsko	2,7	3,3	3,5	3,1	7,1	6,9	6,6	n/a	29,3	30,7	32,3	33,5
Litva	2,6	2,7	2,5	2,4	6,2	5,9	6,0	5,8	27,1	28,0	29,8	31,9
Lucembursko	2,4	2,2	2,2	1,5	5,6	5,3	5,4	5,7	147,7	145,4	144,6	144,1
Malta	1,3	1,7	1,7	1,8	3,7	3,5	3,4	3,4	59,9	62,1	60,3	60,1
Nizozemsko	2,9	3,0	2,3	2,7	3,8	3,6	3,4	3,3	135,6	132,7	131,0	130,7
Rakousko	1,7	1,7	1,7	1,6	4,9	4,7	4,7	n/a	127,4	128,8	128,1	128,3
Portugalsko	0,8	0,9	0,3	0,7	7,0	6,7	6,5	6,6	50,5	50,4	50,3	50,2
Slovinsko	1,6	1,8	1,6	1,9	5,1	4,4	4,5	4,5	61,7	61,3	61,4	63,2
Slovensko	2,7	2,4	2,7	2,7	6,4	6,0	5,7	5,4	39,8	40,3	40,9	42,5
Finsko	1,1	1,5	1,3	1,1	7,2	6,8	6,7	6,6	125,9	125,1	123,7	119,7
Bulharsko	2,8	3,1	2,9	2,3	5,2	4,9	4,7	4,5	15,4	16,1	17,0	18,6
Česko	2,6	2,4	2,6	2,4	2,3	2,1	2,0	2,0	42,9	43,8	44,0	46,4
Dánsko	1,2	0,9	0,7	0,5	4,9	5,0	5,2	4,9	158,3	157,8	158,0	156,8
Chorvatsko	1,1	0,8	1,0	0,5	8,1	7,6	7,3	7,1	38,9	38,8	39,7	40,7
Maďarsko	3,8	3,9	4,0	3,4	3,8	3,7	3,4	n/a	34,7	35,2	36,3	38,7
Polsko	1,7	2,1	2,2	2,3	3,9	3,8	3,7	3,8	33,0	33,5	34,4	35,8
Rumunsko	4,2	4,4	4,4	3,9	4,0	4,1	3,9	4,0	20,2	20,7	22,5	25,1
Švédsko	1,8	2,1	2,1	1,6	6,5	6,2	6,4	6,3	165,8	167,0	170,4	169,3
UK	1,9	2,1	2,0	n/a	4,0	3,9	3,7	n/a	111,6	114,0	114,0	114,4
EU	1,6	1,9	1,6	1,6	6,8	6,6	6,5	6,4	100,0	100,0	100,0	100,0

v %	Produktivita k ø ČR				RPSN spotřebitelských úvěrů				Ceny elektřiny k ø EU			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Belgie	269	267	254	247	5,6	4,6	4,5	4,1	105,1	131,8	141,9	129,9
Německo	217	216	206	199	6,3	6,1	5,8	5,8	141,3	146,0	147,0	141,4
Estonsko	98	100	99	100	21,3	18,1	18,3	15,5	58,7	55,9	56,2	60,5
Irsko	401	391	382	384	8,3	8,0	7,0	7,2	135,7	129,3	131,2	134,4
Řecko	134	129	121	115	9,0	9,5	9,8	9,1	79,6	76,6	78,5	72,2
Španělsko	178	174	166	159	9,1	8,4	8,6	7,4	122,5	121,6	121,3	126,8
Francie	242	237	225	216	4,9	4,4	4,1	3,7	82,6	83,5	86,5	87,6
Itálie	211	206	195	186	8,4	8,2	8,3	6,7	92,7	94,1	96,1	95,8
Kypr	147	143	136	131	5,2	4,7	4,5	3,7	82,9	69,7	81,7	91,9
Lotyšsko	83	83	83	84	26,1	24,6	21,7	15,2	72,6	73,3	71,6	67,9
Litva	86	85	87	87	16,3	15,0	14,1	11,4	55,9	54,3	49,3	47,3
Lucembursko	646	634	597	577	3,5	2,7	2,4	2,1	84,7	82,6	82,4	84,5
Malta	149	148	144	140	5,3	5,1	5,4	4,7	63,4	64,0	65,0	62,1
Nizozemsko	244	240	229	222	3,7	3,5	n/a	n/a	64,0	50,3	46,2	52,7
Rakousko	252	250	239	231	6,9	7,0	6,8	5,1	105,9	109,8	104,2	100,4
Portugalsko	120	119	112	107	9,8	9,3	9,2	7,2	109,0	112,5	108,0	106,0
Slovinsko	126	125	121	118	7,6	7,4	7,6	5,5	84,9	88,5	85,9	85,5
Slovensko	100	97	93	92	12,1	11,0	9,5	8,4	76,8	75,2	73,9	74,4
Finsko	257	256	244	234	6,0	6,1	5,9	4,6	88,6	91,4	95,1	96,8
Bulharsko	40	41	41	41	11,7	11,1	10,3	8,5	42,1	42,6	42,6	42,2
Česko	100	100	100	100	13,4	11,3	9,9	8,7	81,1	83,8	84,9	89,3
Dánsko	298	291	279	264	8,4	8,3	8,5	5,3	146,6	148,8	142,9	143,4
Chorvatsko	86	87	83	81	8,6	8,2	8,3	5,7	62,6	63,6	57,6	60,2
Maďarsko	81	78	78	76	17,7	14,4	13,6	12,1	51,8	51,7	51,3	49,7
Polsko	82	78	79	79	15,6	15,2	14,4	7,9	66,8	63,2	69,4	64,7
Rumunsko	57	59	59	61	10,4	10,2	10,4	9,9	58,8	56,5	55,1	56,9
Švédsko	285	281	263	240	4,2	4,0	3,9	3,9	91,4	96,5	96,7	96,2
UK	256	225	202	194	n/a	n/a	n/a	n/a	105,1	96,6	89,1	93,3
EU	198	192	181	175	n/a	n/a	n/a	n/a	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise a www.shutterstock.com. Icon made by Freepik from www.flaticon.com. Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

